

[Egon Jensen.]

Her er altså ikke tale om pessimisme med hensyn til den fremtidige velstandsudvikling. Selv om vi må regne med en langsommere stigning end i de foregående 10 år, går man her ud fra, at der stadig vil være tale om en stærk fremgang for den enkelte borger her i landet. Utilfredshed med skatter og afgifter vil der altid være, men man bør vel nok i almindelighed i større omfang gøre sig klart, at for at skabe grundlag for en fremgang må samfundet investere i fællesgoder, som gavner den enkelte. Hvis staten skal være for tilbageholdende på en række områder, vil det svide hårdt til nuværende og kommende generationer.

Den højtærede finansminister sagde i sin tale i går, at det var uden glæde, at han fremsatte disse lovforslag. Det er også for mit partis vedkommende uden glæde, vi ser dem, men dette høje tings medlemmer er jo ikke bare valgt for at gennemføre populære love; vi må også indimellem tage et fælles ansvar for upopulære love; hvis man vil have de fælles goder og dermed udgifterne, må man også skaffe dækning derfor.

Regeringen er flere gange blevet beskyldt for at komme for sent med sine forslag; nu vil den sikkert blive beskyldt for at komme for tidligt. I denne forbindelse skal man blot være opmærksom på, at afgifterne først vil få fuld virkning fra den 1. april 1966, altså fra begyndelsen af det finansår, hvor det gælder om at skabe balance.

Vi har nu gennem ca. et halvt år haft en hård kreditstramning eller rationering, om man vil. Ingen i dette høje ting vil vel bestride, at denne form for økonomisk regulering er meget uheldig og helt bestemt kontant og brutal i sin virkemåde. Den rammer i flæng, og vi har allerede beviser rundt omkring fra på dens uheldige virkninger. Ikke mindst vore kommuner kan mærke den, og lad mig i den forbindelse sige, at jeg hører ikke til dem, der mener, at vore kommuner stort set administrerer uforsvarligt. De samlede kommunale investeringer andrager vel omkring 10 pct. af landets investeringer, men de er ramt forholdsmæssigt hårdere.

Obligationsrationeringen vil vel først få virkelige hårde virkninger hen på foråret,

men så må man også frygte en stærk nedgang i byggeriet til måske 30.000-35.000 boliger mod nu 40.000, hvis der ikke foretages en regulering, som kan få virkning fra dette tidspunkt. Enhver ved jo, at beskæftigelse kan ophøre fra den ene dag til den anden, men enhver i dette høje ting ved også, at planlægning af nyt byggeri tager tid; hvorfor foranstaltninger må træffes i god tid forinden. Selv om vi ikke har konstateret en stor stigning i arbejdsløshedstallet, er der tendenser til en stigende ledighed, og denne vil blive større, jo mere kreditstramning og heraf følgende obligationsrationering der sættes ind med. Det er klart, at den tidlige vinter også har sin skyld i ledigheden, men tendensen er der.

Fra en række fagforbund er fremkommet udtalelser, hvoraf det fremgår, at man med bekymring imødeser en udvikling med stigende ledighed, hvis der ikke træffes foranstaltninger herimod. Det gælder bl. a. Murerforbundet, Snedkerforbundet, Arbejdsmands- og Specialarbejderforbundet og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, som i en henvendelse skriver — jeg beder om tilladelse til et citat —:

„at kreditstramningen på længere sigt ikke er den rette vej at gå for at nå dette mål“ — altså den samfundsøkonomiske balance. — „Det tidspunkt, hvor kreditstramningens muligheder er udtømte, uden at der følger arbejdsløshed i dens kølvand, er efter vor opfattelse nær. Det må ikke overskrides, og vi opfordrer derfor til, at kreditstramningen afløses af finanspolitiske midler.“

Sådan lyder det også i henvendelser fra andre fagforbund og fra erhvervene. Det er en opfattelse, der gør sig gældende langt ind i lønmodtagernes rækker, for det er dem, der først rammes, hvis det går ud over beskæftigelsen.

Forudsætningen for, at der kan ske en begyndende lempelse af kreditpolitikken, er, at den stramme finanspolitik fastholdes, og det vil altså sige, at der skal skaffes omkring 700 mill. kr. på årsbasis. Man kan have forskellig opfattelse af, hvornår afgifterne skal sættes i kraft, men som jeg nævnte før, vil disse på grund af de lange kreditfrister først få statsfinansiel virkning godt 3 måneder efter ikrafttræden. Hvis man venter til 1. april, vil virkningen altså først